

ADMINISTRATIVE PLANNING FOR THE

CAI SAN RESETTLEMENT PROJECT

by the NIA Case Development Seminar*

One of the principal results of the Geneva Agreements in July, 1954 was the exodus of hundreds of thousands of Vietnamese from the Communist North to the independent Republic in South Viet Nam. The unexpected numbers of these refugees soon overwhelmed Saigon's housing facilities, and in desperation the authorities decided to accommodate them temporarily in schools throughout the city and its suburbs. By October, 1954, as the school year was beginning, the City Council was requested to restore school premises to their intended uses.

The Government's plan to resettle refugees in farming areas (the majority of them were agriculturists) was impracticable because the fertile delta of the Camau Peninsula was still in the hands of rebel forces, while the highlands of Central Viet Nam were still legally the private property of Emperor Bao-Dai and were therefore not available for resettlement purposes. It was necessary to seek another temporary solution.

In the fall of 1954, Government relief agencies began to establish improvised settlement camps along the Bien Hoa-Dalat road, in the western provinces, and in the Gia Dinh-Saigon region. These areas offered security, but, unfortunately, little

*Case material of the National Institute of Administration is prepared as a basis for class discussion. Cases are not designed to present illustrations of either "correct" or "incorrect" handling of administrative problems.

opportunity for agricultural development. Temporary camps were nevertheless organized among groups of settlers originating from the same village in the North and professing the same religion.

In each camp the Government distributed land, funds for home construction, and farm tools, boats, nets, and handicraft equipment. In financing these operations the Vietnamese Government received assistance from USOM in an amount of 1 billion piasters. It also used some 350 million of the amount of 500 million piasters lent by the former Bank of Indochina. By the time of the first anniversary of the Diem administration (July 7, 1955), there were over 800,000* military and civilian refugees located in 192 camps and occupying 43,572 houses.

The establishment of these camps released the school buildings for educational uses, but it did not bring permanent solution to the refugee problem. Comigal (the General Commissariat for Refugees) saw the need for creating economically independent villages that could be socially integrated into the life of the surrounding communities. By the Fall of 1955 the Binh Xuyen and other rebellious forces had been overcome and the Government had considerably strengthened its political power and administrative resources. It was soon able to inspire confidence among refugees to leave the cities and resettle in remote areas. By September, 1955, Comigal was able to submit an overall resettlement and rehabilitation program to the Prime Minister for his approval.

The proposed program aimed at developing the waste lands in the western provinces and the highlands into permanent resettlement villages. A total of 167 projects

*This figure, plus that of 71,411 refugees crossing the demarcation line after the end of the 300 days prescribed by the Geneva Agreements, makes a total of 887,895 refugees from Communism as of the end of 1958.

were proposed, costing an estimated 1,043,861,103 piasters. In addition to these relatively small projects, two major plans were envisaged which would require the cooperation of several ministries. These were the Langa Center and the Cai San Project. The latter would require mechanical tilling of the land as well as the implementation of major land tenure reforms. It was designed to resettle 75,000 refugees from various temporary camps (USOM Project Agreement 030-82-075, sub project 15).

Cai San is a large rectangular marshy area of about 77,000 hectares on the Camau Peninsula, bounded by the Rach Gia and Long Xuyen province lines on the north-east; the Rach Soi-Bassac Canal on the southeast; the Rach-gia-Long-Xuyen Canal on the northwest; and the Song Cai Canal, near the coast, on the southwest. This area had been developed 10 years earlier to produce rice for export, but during the War for Independence a large part of it, together with the rest of the Camau Peninsula, was abandoned, becoming a prey to wild, rank grass and rodents. The local inhabitants who had remained tilled only a small proportion of land, organizing themselves into small villages and living in continual terror of the Viet Minh in the South and the Hoa Hao in the North.

The Cai San area was chosen both to improve security and to implement the land reclamation program. By re-establishing order in the whole territory the Government expected to pacify a region where Communist secret agents still indulged in subversive activity and where the Hoa Hao still had its headquarters. The area would accommodate thousands of refugees who had been overcrowding the Ho Nai, Bien Hoa, and Cholon camps, providing them enough land and work for subsistence. Populating the area exclusively with refugees from Communism would automatically bar Viet Cong attempts at infiltration. At the same time, the development of the wastelands would provide enough

rice to feed the population and ultimately contribute to a surplus for export, thus benefitting the national economy as a whole.

In early January, 1956 a project was hastily drawn up to provide for mechanical tilling of the land at Cai San in the interest of speeding the land development program, to which the President had now given a top priority. The first project, recorded under USOM Project Agreement 30-82-075, stated for its immediate objectives "the temporary provision of facilities for an advance contingent of refugee workmen, and provision for permanent resettlement of 8 villages totalling 2,500 families (about 12,500 refugees), the mechanical clearing and sowing of 10,000 hectares of land, and the excavation of 40 kms. of secondary drainage canals." A high official entrusted with the drafting of the Project observed that "the whole thing was done hurriedly - within 3 days' time - submitted to the Minister at the Presidency for examination and approval, and transmitted to USOM at once. Accordingly, it gave only a general outline of the work on the land."

Implementation of the Project was to be the joint responsibility of the Ministry of Land Reform, the Ministry of Agriculture, the Commissariat General to the Refugees, the Ministry of Public Works, and the Direction General of Planning, under the overall supervision of Mr. Huynh Van Diem, Director General of Planning.

Comigal was to be responsible for the transportation and initial settlement of refugees, for providing tools and temporary shelters (with each family receiving 2,300 piasters toward its own home building costs), and for buying small boats to be distributed to refugees for transportation. It was also to build community centers and pay the community staff for 9 months; build a small infirmary and a maternity clinic and pay the nurses' and midwives' salaries for 9 months; provide 8 schools with

24 classrooms to accommodate 2,400 pupils and contribute to the salary of teachers for 9 months; and distribute a subsistence allowance of 4 piasters per person per day for the first 9 months of operation.

The Ministry of Land Reform was to be responsible for mechanical tilling and allotment of land. Each family was to receive 4 hectares of land. The Ministry of Public Works was to be in charge of excavating new canals and dredging existing ones. The spoil from canal excavation was to be utilized for the foundations of houses to be built above the flood line. These houses were to be located along the canals at a distance of 20 meters from the canal axis.

The Ministry of Agriculture was to distribute rice and vegetable seeds as well as poultry to refugees. A later amendment required the Ministries of Education and Health to help the Project with education and health problems.

All of these agencies, except the last two, had representatives at Cai San to help speed up the resolution of various problems on the spot. The Director General of Planning was represented locally by two assistants.

On January 17, 1956, the President of the Republic signed Administrative Order No. 233-TTP/KH appointing a 7-man Committee to direct the Cai San Project. The main responsibilities of the Committee members were outlined as follows:

1. Mr. Bui Van Luong, Commissioner to the Refugees, and Mr. Tran Van Lam, Government Representative in the South, were charged with supervising the execution of the Presidential Orders and intervening, if necessary, with the provincial administrative authorities.
2. Mr. Huynh Van Diem, Director General of Planning, was in charge of the technical coordination of various sub-projects

submitted by the interested departments and to serve as Administrator of the Project Budget.

3. Mr. Trinh Van Hi, Director of Cabinet at the Ministry of Land Reform, was in charge of land tilling and the maintenance of mechanical equipment.
4. Mr. Doan Van Sao, Director of Reimplantation, was in charge of the movement of refugees.
5. Mr. Nguyen Van Dinh, Secretary General at the Public Works and Communications Ministry, was responsible for the digging and dredging of canals.
6. Mr. Vuong Van Khue, Director at the Ministry of Agriculture, was responsible for the distribution of seeds, poultry, and livestock to resettlers.

As the first step in the implementation of the Project, Comigal placed an announcement in the newspapers. The notice in Ngon Luan, January 2, 1956 announced plans to resettle 100,000 refugees in Southwest Viet Nam. The preliminary resettlement, a contingent of 2,500, would join an equal number of local residents in tilling the land and building houses for those to follow, according to the article. Three dredges had been sent there and they were to be followed by many other tractors and bulldozers, it continued, and land would be distributed in accordance with individuals' working capacity. There would be an average of 4 hectares of floating-rice fields per family (slightly less for other types of cultivation); and best of all, other land developments were to follow and this would be a continuing interministerial program under the coordination of Huynh Van Diem, Director General of Planning.

This notice looked like a golden age for refugees. It attracted the attention of thousands of refugees who had been lying idle in camps for months, who now volunteered to go at once. Their number increased quickly with each passing day. According to an expert at Comigal, "refugees began crowding the Comigal offices to apply for permission to go to Cai San. At first, Comigal asked the spiritual leaders of refugees to submit lists of volunteers for periodic approval. It had been planned to send the first contingent of refugees to Cai San as soon as the rainy season was over, i.e., in about one or two months, but the number of applicants was so tremendous, and their impatience so great, that Comigal was unable to stick to the original schedule and had to let them go at once. Many refugees went to Cai San on their own without even getting permission."

Because there had not been any previous preparation of the site, neither the central nor local government could carefully organize the reception of refugees. The Director of Cabinet of the Land Reform Ministry, Mr. Trinh Van Hi, later declared: "When the refugees first arrived, they saw only an immense wasteland, full of high grass, without any housing facilities at all. They had to sleep along the main roads, to go without medicine when they were sick, and to do without proper food supply. During those first days, they seemed worse off than before. They felt neglected. Every morning, when field representatives of the central government awoke, they found hundreds of refugees gathered in front of their offices, asking for accommodation, food, blankets, clothes, and medicines. The government lacked both the personnel and the means to cope with the problem. In addition, the area, being somewhat isolated, had no readily accessible source of food."

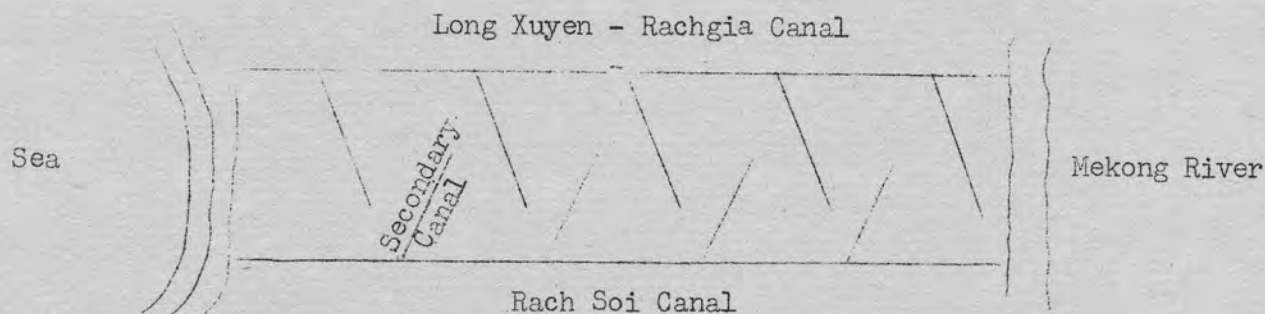
In the meantime, the rain poured down relentlessly, and water flooded the whole immense waste land, so that it looked like a vast lake and became a breeding

ground for mosquitoes.

The refugees felt depressed and even desperate because the rain made the building of houses and the preparation of the land so difficult. "Even when refugees had built foundations for temporary shelters," observed Father Do, the influential spiritual leader at Canal D, "they endured many hardships. As soon as a foundation was completed, the rain and early flood washed it away, and refugees had to begin the work all over again many times."

Canals were to be dug as soon as possible so that the water could flow off and permit the refugees to build their homes. These canals were to serve a triple purpose: first, as a means of transportation in an area where roads would have been impracticable and detrimental to cultivation; second, to drain the region in floodtime; and third, to irrigate it during the dry season.

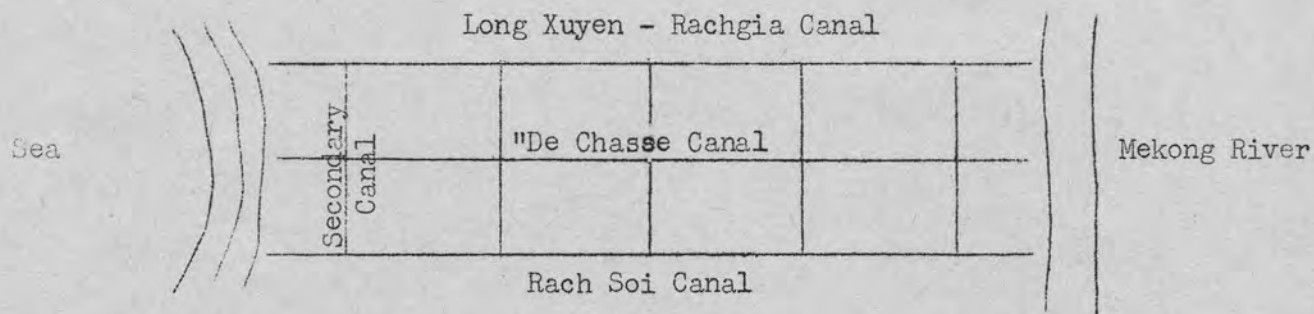
The Director of Plan and the Minister of Land Reform each drew up a plan for the digging of the canals. They differed on both the direction and disposition of the drainage network. Mr. Diem wanted the canals to be dug on a zig-zag pattern as follows:

Houses were to be built along the secondary canals.

Mr. Thoi, then Land Reform Minister, was afraid that ultimately the secondary canals might be flooded and broken, thus doing great damage to the region. He proposed a grid pattern instead. The inhabitants favored this plan because they feared that

houses built according to the zig-zag pattern would be isolated and rendered incommunicado in the rainy season. Mr. Thoi's plan was as follows:

Each regarded his plan as technically superior. This difference of opinion between responsible administrators in charge of the Project, according to USOM officials, was the cause of a long delay in the actual digging of the canals.

In February, 1956, Mr. Diem went to France on leave. He was temporarily replaced as coordinator of the Project by Mr. Thoi, who resolved the deadlock in favor of his own plan. When Mr. Diem returned in March, 1956, work had already begun on the canals. He was dismayed to see that the canal digging and house building did not follow his plan, and immediately suspended the digging of canals, ordering that houses be built across the fields on a zig-zag pattern.

This countermanded some of Mr. Thoi's instructions. Mr. Diem's authority rested on the formal document which had appointed him as Coordinator of the Project. Mr. Thoi, on the other hand, was still not willing to yield. Conflicting orders were therefore issued to the Public Works representative regarding canal digging, and the refugees themselves continued to prefer Mr. Thoi's plan.

There were also delays in the payment of many Cai San workers. Some of the canal diggers stopped working entirely because they had not been paid for weeks. This had occurred because arrangements could not be made to dispatch money to Cai San in time during the absence of Mr. Diem, who was the Project Budget Administrator. The

regular disbursing procedure was also slow because of communications difficulties, and insufficient funds were released on frequent occasions. Moreover, standard pay rates to canal diggers were not fixed, and payment was thus unpredictable as well as irregular. The refugees themselves became impatient at one point and the priests urged them to get mud for their foundations wherever they could, digging holes anywhere that was convenient and locating houses and schools, churches, hospitals wherever they thought fit.

The confusing situation weakened the morale of the civil servants working on the project, some of whom began to lose their zeal and enthusiasm. Refugees reported that some of the machine technicians often left their tractors running idly while they were away chasing rodents, on which a small bounty was paid.

In order to put an end to the confusion, Presidential Administrative Order No. 906 TTP/KH dated April 4, 1956, appointed a new Committee for Cai San, headed by Mr. Nguyen van Thoi. Some members of the former Committee remained and were assigned the same responsibilities they had held before. The new Committee included Messrs. Nguyen van Thoi, Secretary for Land Reform; Bui van Luong, Commissar General to the Refugees; Ho Bao Loc, Acting Delegate of the Government for South Viet Nam; Huynh van Diem, Director General of Plan; Doan van Sao, Director of Resettlement at the Comigal; Trinh van Hi, Representative of the Secretary for Land Reform; Nguyen van Dinh, Representative of the Secretary for Public Works and Communications; and Do van Tra, Director of ONEMAM (Agricultural Machinery Office). Secretary Nguyen van Thoi was designated on-the-spot Project Coordinator and budget administrator. Messrs. Luong and Loc were charged with "observing the implementation of the Project and were authorized to intervene with provincial administrative authorities whenever required." Mr. Huynh van Diem

was requested to "observe the Project implementation and to make useful recommendations to the President of the Republic." The responsibilities of other members of the Committee remained unchanged. The whole Committee was "under the supervision of the President of the Republic."

Upon issuance of this Administrative Order the new coordinator ordered the implementation of his canal digging and house building plan without delay. He also took steps to have enough money delivered to Cai San to permit timely payment of workers. Canal diggers, including a large number of refugees and local people, were paid 35 piasters for each cubic meter of land excavated.

In the meantime, tractors and buffaloes were sent from Saigon to Cai San to help till the land. By the end of June, 1956, 80% of the houses were built, 7,000 lots of land assigned, 10,000 hectares tilled, 2,114 hectares harrowed and planted, and 14 canals dug over a total length of 168 kms. The Cai San Project had passed its crisis.

QUESTIONS FOR DISCUSSION:

1. Discuss the problem of inter-ministerial coordination. Compare it with the alternative of creating a special administrative unit locally with full power to carry out the project.
2. What were the results of the newspaper announcement about the Cai San project? Could the decision to move the refugees to Cai San have been delayed?
3. Discuss the payment of workers and the consequences of delays. Assuming that the administrative regulations governing the disbursement of funds could not have been revised, what alternative devices could have been used to relieve the annoyance of the workers?
4. Discuss the adequacy of the administrative arrangements for carrying out the project during Mr. Diem's absence.
5. Discuss the part played by Mr. Thoi in the canal digging problem. Could Mr. Diem have set aside Mr. Thoi's plan in January 1956? Should he have countermanded Mr. Thoi's orders and overruled Mr. Thoi's decision after he came back from France in March 1956?
6. What would have happened if Presidential Administrative Order No. 906 TTP/KH had been issued a few weeks later?

VẤN ĐỀ AN ĐỊNH KẾ HOẠCH ĐỊNH CỬ CÁI SẮN*

Sau khi hiệp định Genève được ký kết vào tháng 7 năm 1954, hàng trăm ngàn người đã di cư từ Bắc vào Nam. Vì số người di cư nhiều quá sức dự đoán, không đủ chỗ cho họ trú ngụ, nên Chính Phủ quyết định để họ tạm trú tại các trường học ở đô-thành và ngoại ô. Vào tháng 10 năm 1954, lúc niên khóa bắt đầu, phụ huynh học sinh yêu cầu Hội Đồng Đô Thành trả trường lại cho con em có chỗ học.

Chính Phủ có dự định định cư đồng bào - đa số là nông dân tại những vùng quê có nhiều ruộng đất, song chương trình không thực hiện được vì miền Cà-Mâu phí nhiều đang còn trong khu vực kiểm soát của phiên loại, còn vùng Cao Nguyên Trung Việt thì đang thuộc về "Hoàng Triều Cương Thổ", không thể dùng để định cư được. Tạm thời, Chính Phủ thiết lập nhiều trại định cư trên đường Biên-Hòa--Đalat, ở các tỉnh miền Tây, Gia-Định và xung quanh Sài-gon. Những nơi này được an ninh, song lại không thể trồng trọt khai khẩn gì nhiều. Các trại định cư gồm những người cùng làng và cùng tôn giáo.

Tại mỗi trại Chính Phủ đều cấp cho đất, tiền làm nhà, nông cụ ghe, chài, lưới, và dụng cụ làm tiểu công nghệ. Chính-Phủ được Phái bộ Kinh-tế Mỹ viện trợ cho một ngân khoản là một tỷ đồng bạc để cung ứng cho công cuộc này. Ngoài ra, Chính-Phủ cũng còn tiêu vào khoảng 350 triệu trong số 500 triệu đồng bạc vay của Viện Phát Hành. Tỉnh

* Nghị đề này do Ban Nghiên Cứu Phát Triển Nghị Đề soạn thảo, mục đích để dung giảng dạy tại Học-Viên Quốc-Gia Hành Chánh chứ không có ý định chỉ trích là vấn đề đã được giải quyết "đúng" hay "sai".

đến kỷ niệm đệ nhất chu niên chấp chánh của Thủ-Tướng Ngô-Đình-Diệm (ngày 7.7.1955), số đồng bào di cư quân nhân và dân chính đã lên đến hơn 800.000⁽¹⁾; Phủ Tổng-Ủy Di-Cư đã lập được 192 trại định cư và cất được 43.572 cái nhà.

Nhờ thành lập các trại định cư nên trường học có thể giải tỏa và trả lại cho học sinh; tuy nhiên, đây cũng chỉ là một lối giải quyết tạm thời. Phủ Tổng-Ủy Di-Cư thấy cần phải lập những làng định cư có thể vừa sống tự túc về phương diện kinh tế vừa hòa mình với đời sống xã hội của đồng bào địa phương. Vào mùa thu năm 1955 Bình-Xuyên và các giáo phái khác bị đánh lui; Chính-Phủ củng cố lực lượng càng ngày càng vững, khiến đồng bào di cư tin tưởng, sẵn sàng rời thành phố đi định cư các vùng xa. Tháng 9 năm 1955, Phủ Tổng-Ủy Di-Cư đệ trình lên Thủ-Tướng xin chấp thuận một chương trình kiện toàn định cư.

Chương trình này nhằm mục đích khai khẩn đất hoang ở các tỉnh miền Tây Nam-Việt và Cao-Nguyên Trung-Việt và thiết lập những làng định cư vĩnh viễn. Có cả thảy 167 dự án được chấp thuận, với ngân khoản tổng cộng là 1.043.861.103 đồng bạc. Ngoài những dự án trên tương đối nhỏ, có 2 dự án đặc biệt với chương trình đại qui mô do nhiều Bộ hợp tác thi hành. Đây là dự án định cư tại Trung Tâm La-Nga và Trung Tâm Cái-Sắn.

Dự án Cái-Sắn nhằm dùng cơ giới để cày bừa đất đai và thực hiện cải cách điền địa. Một số 75.000 đồng bào di cư sẽ được đưa đến định cư tại Cái-Sắn, theo thỏa-hiệp-án số 030-82-075 ký với USOM.

(1) Số này, cộng với 74.411 đồng bào vượt tuyến sau thời hạn 300 ngày của Hiệp-Định Genève, thành cả thảy 887.895,

Cái-Sơn là một vùng đất đai bùn lầy độ 77.000 mẫu tây tại miền Cà-Mâu, phía Đông Bắc giáp các tỉnh Rạch-Giá và Long-Xuyên, Đông Nam giáp Kênh Rạch-Giá -- Bassac, Tây Bắc giáp kinh Rạch-Giá -- Long Xuyên Tây Nam giáp kinh Sông Cái, gần biển. Trước đây mười năm, vùng Cái-Sơn đã từng được khai khẩn trồng lúa để sản xuất; trong thời kỳ chiến tranh, toàn thể bán đảo Cà-Mâu bị bỏ hoang, đầy cỏ dại và chuột đồng. Dân chúng còn lại ở thành những làng hẹp, cày bừa một khoảng đất nhỏ và sống dưới sự khủng bố của Việt-Minh ở phía Nam và Hòa-Hảo ở phía Bắc.

Cái-Sơn sở dĩ được chọn là vì các lý do bảo vệ an ninh và cải cách điền địa. An ninh dân văn hồi, Chính-Phủ muốn bình định một vùng mà Việt-Minh vẫn còn lén lút hoạt động và Hòa-Hảo vẫn còn dùng làm bản doanh của họ. Vùng Cái-Sơn sẽ dùng làm nơi định cư cho hàng ngàn đồng bào di cư hiện đang tạm trú tại các trại Hồ-Nai, Biên-Hòa và Chợ-Lớn, và sẽ có đủ đất đai và công việc cho họ sinh sống. Một vùng chỉ gồm toàn dân di cư đã từng trốn tránh hiểm họa cộng sản sẽ khó lòng cho phiền loạn len lỏi vào được. Đồng thời, đất đai được khai khẩn trồng trọt sẽ cung cấp đủ lúa gạo cho dân chúng và sau này hy vọng có thể xuất cảng, lợi cho nền kinh-tế quốc-gia.

Vào đầu tháng giêng năm 1956, một dự án được thảo một cách vội vã, mục đích dùng các phương tiện cơ giới vào việc cày bừa đất đai ở Cái-Sơn, để có thể thực hiện chính sách cải cách điền địa, là một chính sách được Tổng-Thống đặc biệt chú trọng. Dự án đầu tiên (tức thỏa-hiệp-án số 30-82-075), có mục đích "tạm thời cung cấp phương tiện cho một số đồng bào di cư, đến định cư vĩnh viễn tại 8 làng, tổng cộng 2.500 gia đình (chúng 12.500 dân di cư), cày bừa 10.000 mẫu

tây đất, và đào 40 cây số kinh phụ". Một công chức cao cấp được giao phó việc soạn thảo dự án đã cho biết "việc soạn thảo làm một cách gấp rút trong 3 ngày, xong đệ trình ngay cho Ông Bộ-Trưởng tại Phủ Tổng-Thống xem xét và chấp thuận, và gửi qua cho Phái-Bộ Kinh-Tế Mỹ ngay. Vì vậy mà chỉ phác họa công cuộc canh tác một cách đại cương thôi". Việc thi hành dự án đặt dưới sự liên đới trách nhiệm của các Bộ Cải-Cách Điền-Địa, Bộ Canh-Nông, Phủ Tổng-Ủy Di-Cư, Bộ Công-Chánh và Nha Tổng Giám-Đốc Kế-Hoạch, và do Ông Huỳnh-văn-Điểm, Tổng Giám-Đốc Nha Kế-Hoạch, phụ trách phối hợp.

Phủ Tổng-Ủy Di-Cư phụ trách vấn đề chuyên chở và định cư, cung cấp dụng cụ và "lán" (nhà tạm trú) trong lúc chờ đợi cấp phát cho mỗi gia đình 2.300 đồng bạc để làm nhà, phát ghe cho đồng bào dùng để giao thông trên kinh. Phủ Tổng-Ủy Di-Cư cũng lo thiết lập trung tâm các làng, đài thọ tiền thù lao ban quản trị trại trong 9 tháng; trong lúc chưa lập thành làng; xây nhà trường và nhà hộ sinh và đài thọ lương y tá và nữ hộ sinh trong 9 tháng; xây 8 trường có 24 lớp cho 2.400 trẻ em và đài thọ lương giáo sư trong 9 tháng; phát trợ cấp 4 đồng bạc một ngày cho mỗi người di-cư trong 9 tháng.

Bộ Cải-Cách Điền-Địa phụ trách việc cày máy các khu đất hoang và phân chia cho mỗi gia đình định cư 4 mẫu tây. Bộ Công-Chánh phụ trách đào kinh và vét kinh. Đất đào lên sẽ dùng để đắp các nền nhà dọc bờ kinh, cách kinh độ 20 thước. Bộ Canh-Nông lo cung cấp lúa giống và vài giống cây khác cùng lợn gà cho dân di-cư. Sau này một tu chính án được chấp thuận theo đó các Bộ Giáo-Dục và Y-Tế sẽ giúp Dự-Án về các vấn đề giáo dục và y tế.

Trừ hai Bộ Giáo-Dục và Y-Tế, còn các cơ quan đều có đại diện

tại Cái-Sơn để có thể giải quyết các vấn đề tại chỗ. Ông Tổng Giám-Đốc Kế-Hoạch cũng có hai vị phụ tá làm đại diện Cái-Sơn.

Ngày 17 tháng Giêng năm 1956, Tổng-Thống ký Sự Vụ Văn Thử số 233-TTP/KH bổ nhiệm một Ủy-Ban gồm có 7 người để phụ trách việc thi hành dự án. Trách nhiệm của các nhân viên trong Ủy-Ban được ấn định đại khái như sau :

1. Ông Bùi-văn-Lương, Tổng-Ủy Di-Cử, và Ông Trần-văn-Lắm, Đại biểu Chính Phủ tại Nam-Việt, phụ trách theo dõi việc thi hành các huấn lệnh của Tổng-Thống và nếu cần, sẽ can thiệp với chức trách địa phương.
2. Ông Huỳnh-văn-Điểm, Tổng Giám-Đốc Kế-Hoạch, sẽ chịu trách nhiệm phối trí công cuộc và chương trình của các cơ quan khác và sẽ là Thanh Toán Viên Ngân Sách của Dự-Án.
3. Ông Trịnh-văn-Hi, Đồng Lý Văn-Phòng tại Bộ Cải-Cách Điền-Địa, phụ trách việc cày bừa đất đai và gìn giữ máy móc.
4. Ông Đoàn-văn-Sao, Giám-Đốc Định-Cử, phụ trách về chuyên chở dân di cư.
5. Ông Nguyễn-văn-Dinh, Tổng Thư-Ký Bộ Giao-Thông Công-Chánh, lo về vấn đề đào và vét kinh.
6. Ông Vương-văn-Khuê, Giám-Đốc Nha Canh-Nông tại Bộ Canh-Nông, chịu trách nhiệm phân phát lúa giống, các loại cây khác cùng gà heo vịt cho dân định cư.

Phủ Tổng-Ủy Di-Cử bắt đầu loan tin về dự án trong các báo ở thủ đô. Báo Nhân-Văn Loan ra một ngày 20 tháng 1 năm 1956 loan tin rằng 100.000 dân khổ cực sắp được việc ở miền Đông định cư tại Miền Nam. Báo Nhân-Văn Loan di Cái-Sơn. Số người tính được mỗi ngày mỗi ngày. Theo lời một chuyên

tự do. Theo báo này một nhóm đầu tiên gồm có 2.500 người sẽ được
chở đến khu vực chỉ định. Tại đó với sự cộng tác của 2.500 nông
dân địa-phương, họ sẽ khai khẩn đất đai và xây dựng nhà cửa tạm
thời cho những nhóm sau đến ở Ba Mấy vết sông đã được gởi đến vùng
này. Nhiều máy kéo và máy ủi đất đã được trưng dụng hoặc đang
được mua thêm để khai phá những diện tích đất hoang vu. Các
miền này gồm có những ruộng trồng lúa nổi và ruộng trồng lúa cấy.
Dân di cư sẽ được cấp những thửa ruộng to nhỏ khác nhau, tùy
theo sự canh tác của họ. Trung bình mỗi gia đình sẽ nhận được
lối 4 mẫu tây ruộng cấy lúa nổi còn những loại ruộng khác sẽ được
cấp phát ít hơn. Báo ấy còn cho biết rằng theo nguồn tin hữu
quyền thì đây là chương trình đầu tiên. Nhiều chương trình khác
sẽ được tiếp tục khuếch trương, với sự tham dự của nhiều Bộ và
do ông Huỳnh van Diêm, Tổng Giám Đốc Nha Kế-hoạch và Kiến-thiết,
phối hợp.

Tin này đang ra được đồng bào di cư chú ý. Họ tưởng như
thời đại Hoàng Kim đã đến với họ. Hàng ngàn di cư tử mấy tháng
nay rỗi rảnh và không có việc làm ở các trại, tình nguyện đi Cai-
Sơn. Số người tình nguyện mỗi ngày mỗi đông. Theo lời một chuyên

viên ở Phủ Tổng-Ủy, thì "đồng bào di cư đến xin giấy đi Cái-Sán ở Phủ Tổng-Ủy rất nhiều. Họ nằng nặc đòi đi, nên chính quyền không thể nào từ chối được. Lúc đầu, Phủ Tổng-Ủy yêu cầu các vị lãnh đạo tinh thần đưa danh sách những người tình nguyện để xem xét và chấp thuận, chính phủ dự tính đưa họ xuống lúc nào mùa mưa chấm dứt, nghĩa là chừng một hai tháng sau, song sau đó vì số người xin đi đông quá sức, mà họ lại nôn đi, nên Phủ Tổng-Ủy không thể trì hoãn được và đành để họ ra đi ngay. Nhiều người tự ý thuê xe đồ đến Cái-Sán mà không xin phép gì cả".

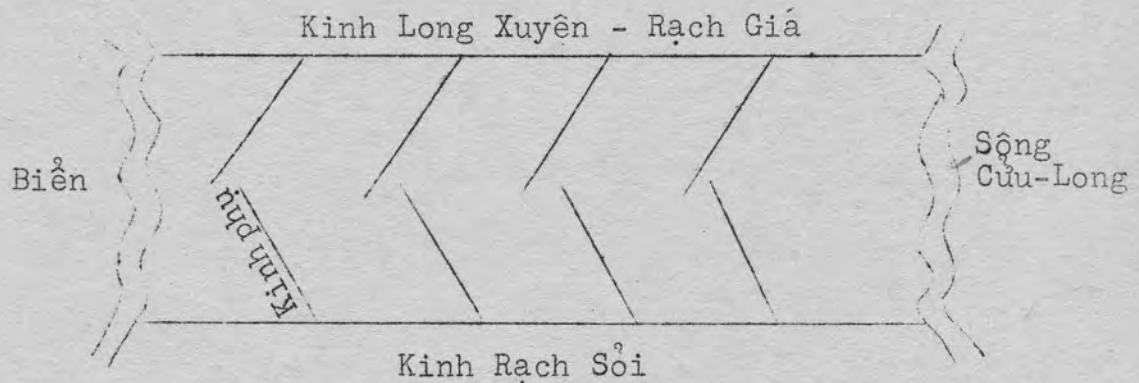
Vì không sửa soạn trước, nên chính quyền trung ương và địa-phương không tổ chức đón tiếp chu đáo được. Ông Trịnh-văn-Hi, Đồng-Lý Văn-Phòng Bộ Cải-Cách Điền-Địa, có nói : "Lúc mới đến, đồng bào di cư chỉ thấy một vùng đất hoang đầy cỏ dại, chẳng có nhà cửa nào cả. Họ phải ngủ dọc theo đường lộ, ốm đau chẳng có thuốc men, ăn uống thiếu thốn. Sau mấy hôm đầu tiên, họ đâm ra chán nản và cảm thấy mình bị bỏ rơi. Mỗi buổi sáng, hễ thức dậy là các ông đại diện của Chính-Phủ đã thấy hàng trăm dân di cư tụ tập trước nhà làm việc, người đòi phải cho họ chỗ ở, kẻ đòi thức ăn, người yêu cầu chăn, áo quần và thuốc men, v.v... Chính-Phủ thiếu người và thiếu phương tiện, không giải quyết nổi các vấn đề. Lại thêm vùng Cái-Sán vì bị cô lập một phần nào, nên không tiếp tế lương thực được dễ dàng".

Trong lúc đó, mưa như trút, nước rút không kịp cả một vùng đồng hoang biến thành một hồ nước mênh mông, muối hàng hà sa số. Đồng bào di cư hết sức chán nản, vì trời mưa làm cho việc cất nhà và đồng áng hết sức khó khăn. Cha Do, vị lãnh đạo tinh thần ở Kinh D, cho hay là "công việc đắp nhà để dựng "lán" (nhà tạm trú) vô cùng vất vả. Mỗi

đắp xong thì bị nước lụt cuốn đi, phải đắp đi đắp lại nhiều lần mới xong một cái nền".

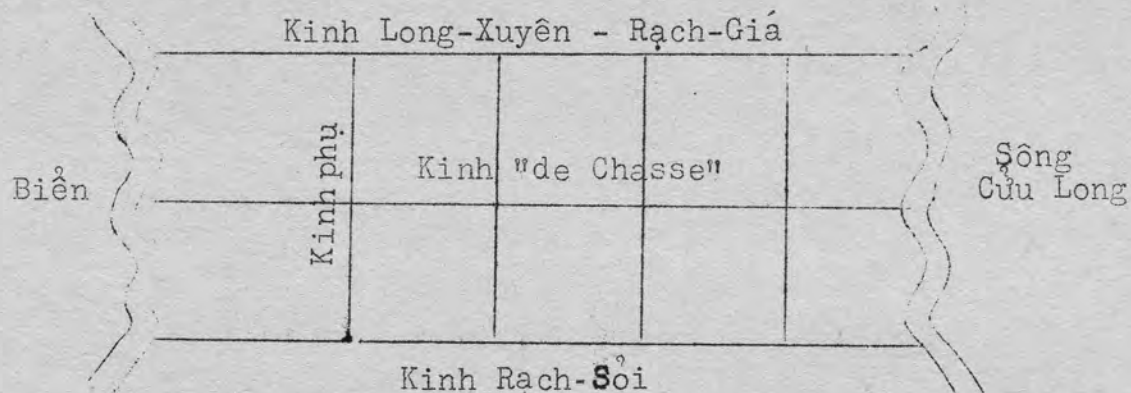
Điều thiết yếu bây giờ là phải đào kinh sớm ngày nào hay ngày ấy, để cho nước có lối thoát và đồng bào có thể cất nhà. Kinh sẽ có ích lợi nhiều chuyện : thứ nhất, kinh dùng làm phương tiện giao thông, vì ở đây đường sá không có, mà làm đường thì sợ mất hết chỗ cày cấy; thứ hai, kinh dùng để rút nước những khi mưa lụt; thứ ba, nước kinh dùng để tưới ruộng vào mùa nắng ráo.

Ông Tổng Giám-Đốc Kế-Hoạch và Bộ-Trưởng Bộ Cải-Cách Điền-Địa mỗi người vẽ một họa đồ riêng về việc đào kinh. Hai người không đồng ý về hướng và cách sắp đặt các con kinh. Ông Diêm thì muốn đào kinh theo kiểu sau :

Nhà sẽ cất dọc theo các kinh phụ.

Ông Thời, lúc đó làm Bộ-Trưởng Bộ Cải-Cách Điền-Địa, cho rằng nếu đào theo kiểu trên thì kinh sẽ bị lụt và vỡ, thiệt hại lớn cho cả vùng. Ông đề nghị kiểu sau; kiểu này được dân di cư tán thành vì họ cho rằng nếu cất nhà theo kiểu Ông Diêm đề nghị thì sẽ bị cô lập và khó liên lạc giao thông với nhau trong mùa mưa :

Người nào cũng cho rằng kiểu của mình tốt hơn về phương diện kỹ thuật. Theo lời các chuyên viên của Phái Bộ Kinh-Tế Mỹ, sự bất đồng ý kiến làm cho công cuộc đào kinh phải chậm trễ.

Tháng 2 năm 1956, Ông Diễm đi Pháp nghỉ phép. Ông Thời tạm thời thay thế làm phối trí viên dự án, và cho đào kinh theo kiểu của Ông vẽ. Đến tháng 3 năm ấy, lúc Ông Diễm trở về Việt-Nam, thì công tác đào kinh đã khởi công rồi. Thấy việc đào kinh và xây nhà không theo với kế hoạch của mình, Ông Diễm tỏ ý bất mãn, chỉ thị ngưng việc đào kinh và bắt phải xây nhà dọc các kinh phụ theo kiểu của Ông vẽ ra. Nhưng chỉ thị này trái ngược với chỉ thị của Ông Thời. Song Ông Diễm dựa vào sự vụ văn thư đã bổ nhiệm Ông làm phối trí viên Dự Án mà hành động. Phần Ông Thời, thì cũng không chịu bỏ ý kiến riêng của mình. Vì vậy mà Công Chánh cứ nhận được chỉ thị trái ngược và mâu thuẫn nhau, không biết theo bên nào. Đồng bào di cư thì ủng hộ kiểu đào kinh của Ông Thời.

Việc trả tiền cho nhân công ở Cái-Sắn cũng bị chậm trễ. Một số người thuê đào kinh nghỉ việc không chịu tiếp tục vì đã mấy tuần không có lương. Vì Ông Diễm, thanh toán viên ngân sách của dự án vắng mặt, nên tiền không đưa xuống Cái-Sắn đúng ngày được. Thẻ thức xuất ngân thưởng lệ bị đường xá giao thông khó khăn nên phải chậm trễ ; nhiều lúc tiền không phát đủ. Ngoài ra, tiền trả cho những người đào

kinh cũng không được ấn định rõ ràng, đồng bào di cư không thể chờ đợi lâu được nữa và các vị linh mục bảo họ cứ lấy bùn xây nền nhà bừa đi, chỗ nào đào được thì cứ đào và hễ tiện chỗ nào thì cứ việc làm nhà, xây trường học, nhà thờ và bệnh xá.

Tình trạng hoang mang làm cho tinh thần của những công chức làm việc theo dự án xuống thấp. Một số bắt đầu mất nhiệt thành và hăng hái. Theo lời người di cư kể lại thì có một vài người thợ máy thường để cho máy cày chạy một chỗ ở ngoài đồng, còn họ đi bắt chuột bán lấy tiền.

Để chấm dứt tình trạng lộn xộn này, Tổng-Thống Ký Sự Vụ Văn Thư số 906-TTP/KH ngày 4 tháng 4 năm 1956, bổ nhiệm một Ủy-Ban mới về dự án Cái-Sơn, do Ông Nguyễn-văn-Thời lãnh đạo. Một số nhân viên ủy ban cũ, do sự vụ văn thư số 233-TTP/KH ngày 17 tháng 1 năm 1956, vẫn còn lại và giữ những trách nhiệm như cũ. Ủy-Ban mới gồm có các Ông Nguyễn-văn-Thời, Bộ-Trưởng Bộ Cải-Cách Điền-Địa; Bùi-văn-Lương, Tổng Ủy Di-Cư, Hồ-bảo-Lộc, Quyền Đại-Biểu Chính-Phủ tại Nam-Việt; Huỳnh-văn-Điểm, Tổng Giám-Đốc Kế-Hoạch; Đoàn-văn-Sao, Giám-Đốc Định-Cư tại Phủ Tổng-Ủy; Trịnh-văn-Hi, Đại-Diện Ông Bộ-Trưởng Bộ Cải-Cách Điền-Địa; Nguyễn-văn-Dinh, Đại-Diện Ông Bộ-Trưởng Bộ Giao-Thông Công-Chánh; và Đỗ-văn-Tra, Giám-Đốc Quốc-Gia Nông-Cụ Cơ-Giới Cuộc. Ông Nguyễn-văn-Thời làm Bộ-Trưởng Trú Sứ tại Cái-Sơn, chịu trách nhiệm phối trí Dự-Án, và quản trị ngân sách. Ông Lương và Ông Lộc phụ trách theo dõi việc thi hành dự án và sẽ can thiệp, nếu cần, với các nhà chức trách địa phương để nhờ giúp đỡ. Ông Huỳnh-văn-Điểm "theo dõi việc thi hành dự án và trình Tổng-Thống những đề nghị hữu ích". Các vị khác trong Ủy-Ban giữ nguyên các trách nhiệm cũ. Toàn thể Ủy-Ban được đặt dưới quyền Tổng-Thống.

Liền sau khi Sự Vụ Văn Thử được ký, Ông Thời, vị tân phối-trí-viên, ra lệnh cho đào kinh và cất nhà theo kiểu vẽ của Ông ngay. Ông cũng tìm cách để cho đem tiền ngay đến Cái-Sắn trả cho **nhân công**. Một số đông dân di cư và dân địa phương đào kinh được trả 35 đồng mỗi thước khôi đất vét lên.

Trong lúc đó, máy cày và trâu được đưa từ Saigon đến Cái-Sắn để cày bừa đất đai. Tính đến cuối tháng 6 năm 1956, 80% nhà của dự trù đã cất xong, 7.000 lô đất được chia cho đồng bào; khăn hoang được 10.000 mẫu tây, cày bừa trông trọt được 2.114 mẫu, và đào được 14 con kinh dài tổng cộng 68 cây số. Dự án khăn hoang Cái-Sắn như thế là đã vượt qua được giai đoạn khủng hoảng lúc ban đầu.

Câu hỏi để thảo luận.

1. Thảo luận vấn đề phối-trí giữa các Bộ. Nếu một đơn vị hành chính đặc biệt được thành lập ngay tại địa phương với đầy đủ quyền hành để thực hiện dự-án, thì sẽ thế nào ?
2. Việc loan tin về dự-án trong các báo chí đã đưa lại kết quả như thế nào ? Có thể đình vấn đề đưa đồng bào xuống Cái-Sơn được không ?
3. Thảo luận vấn đề trả tiền cho nhân công và ảnh hưởng của sự chặn trả tiền. Nếu các thủ tục hành chính về phát ngân không thể sửa đổi được, thì có cách gì khác để làm cho nhân công bớt bất mãn không ?
4. Trong lúc Ông Diễm đi vắng, công việc thực hiện dự-án đã được tổ chức có kiến hiệu như thế nào ?
5. Thảo luận vai trò của Ông Thời trong vấn đề đào kinh. Khoảng tháng Giêng năm 1956, Ông Diễm có thể gạt kiểu đào kinh của Ông Thời ra không ? Sau khi ở Pháp về vào tháng 3 năm 1956, Ông Diễm có nên bãi bỏ những quyết định của Ông Thời và ra chỉ thị mới không ?
6. Nếu Sự Vụ Văn Thử số 906-TTP/KH vài tuần sau mới ký, thì sẽ thế nào ?

REPUBLIQUE DU VIETNAM
PRESIDENCE DE LA REPUBLIQUE

No 906 - TTP/KH

LETTRE DE SERVICE

-:-

La lettre de Service no 233-TTP/KH du 17 Janvier 1956 est abrogée et remplacée par les dispositions suivantes:

La Commission pour la remise en culture du casier dit de "Cai San" (Rach-Gia, Long-Luyen) est placée sous l'autorité du Président de la République. Elle est composée de:

MM. Nguyen Van Thoi, Secrétaire d'Etat à la Réforme agraire et à la Propriété foncière

Bui Van Luong, Commissaire Général aux Réfugiés

Ho Bao Loc, Délégué par intérim du Gouvernement dans le Sud V.N.

Huynh Van Diem, Directeur Général du Plan

Doan Van Sao, Directeur de la Réimplantation au Commissariat Général aux Réfugiés

Trinh Van Hi, Représentant du Secrétaire d'Etat à la Propriété Foncière et à la Réforme agraire

Ngo Van Dinh, Représentant du Secrétaire d'Etat aux Travaux Publics et aux Communications

Vuong Van Khue, Directeur du Service de l'Agriculture dans le Sud VN, représentant du Secrétaire d'Etat à l'Agriculture

Do Van Tra, Directeur de l'Office National d'Exploitation du Matériel agricole mécanique.

Mr. Nguyen Van Thoi est chargé du contrôle de l'exécution du plan du casier. Il coordonne l'action des divers organismes concourant à cette exécution. Il est chargé, en outre, des rapports avec l'Administration Générale de l'Aide Extérieure afin de pourvoir, dans la limite des crédits alloués, au financement des travaux. Il est ordonnateur du Budget du Plan.

MM. Bui Van Luong et Ho Bao Loc sont chargés de suivre l'exécution et, à cet effet, auront mandat pour intervenir auprès des fonctionnaires de l'Administration provinciale chaque fois que cela sera nécessaire.

M. Huynh Van Diem suit l'exécution du Plan et propose toutes mesures utiles au Président de la République.

M. Doan Van Sao est chargé du recensement du transport et de l'implantation des réfugiés. A cet effet, il assurera les ravitaillements en vivres et en outils de travail et entreprendra les travaux de construction des habitations. Il sera l'intermédiaire entre le service des Travaux Publics, responsable de la partie technique, et les réfugiés chargés de l'exécution manuelle.

M. Trinh Van Hi est chargé d'étudier toutes les mesures nécessaires en vue du remembrement et de l'attribution des terres soumises au défrichement.

M. Do Van Tra prend en charge le matériel attribué à l'ONEAM, en assure l'entretien et s'occupe du labourage mécanique.

M. Nguyen Van Dinh coordonnera, au nom du Secrétaire d'Etat aux Travaux Publics et aux Communications, les travaux de terrassement et de creusement des canaux de drainage et d'irrigation et désignera le personnel nécessaire à l'accomplissement de cette mission.

M. Vuong Van Khue sera responsable de la fourniture des semences, engrais, alevins, animaux de reproduction etc... pour la culture du riz, la pisciculture, l'élevage familial, ainsi que toutes autres formes de cultures.

Il dirigera la campagne rizicole et organisera les cours de formation ou de perfectionnement, des conférences, causeries en vue d'enseigner aux réfugiés les nouvelles méthodes de culture et l'usage de l'outillage agricole moderne

.....

Pour permettre la réalisation du Plan dans les délais prévus, les membres de la commission sont habilités dans le cadre de leurs attributions respectives à demander le concours des départements et services intéressés.

Les autorités civiles et militaires auxquelles ils s'adresseront sont priées de leur accorder dans toutes les mesures du possible, l'assistance dont ils auront besoin.

Saigon, le 4 Avril 1956

Le Président de la République